

UDRUŽENJA NACIONALNIH MANJINA U BOSNI I HERCEGOVINI

Ovaj dokument je pravljen uz finansijsku pomoć Evropske Unije.

This document has been produced with the financial assistance of the European Union.

UDRUŽENJA NACIONALNIH MANJINA U BOSNI I HERCEGOVINI

Ovaj dokument je pravljen uz finansijsku pomoć Evropske Unije.

This document has been produced with the financial assistance of the European Union.

UVOD

U periodu od maja do septembra 2005. godine Helsinški parlament građana Banjaluka i Savez nacionalnih manjina Republike Srpske prikupili su podatke o udruženjima nacionalnih manjina sa cijelog područja Bosne i Hercegovine. Ova publikacija štampana je u okviru našeg partnerskog projekta "Sustanari", koji finansijski podržava Evropska Unija.

Na osnovu podataka koje su nam dostavila udruženja, institucije vlasti nadležne za pitanja nacionalnih manjina, kao i direktnim kontaktima identifikovano je više od osamdeset udruženja.

U ovoj brošuri možete pronaći osnovne podatke (naziv udruženja, adrese, kontakt osobe, telefoni i aktivnosti) o svim anketiranim udruženjima.

U prilogu se nalaze zakoni o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina na nivou Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, te izvod iz istraživanja o njihovoj primjeni, koje smo proveli u 2005. godini.

Svjesni smo činjenice da publikacije poput ove nikada nisu konačne, jer se udruženja gase, a nova osnivaju i uvijek postoji mogućnost da nismo uspjeli identifikovati sva postojeća udruženja. Ipak, nadamo se da će ova brošura doprinijeti boljoj i lakšoj komunikaciji i saradnji među udruženjima nacionalnih manjina i drugih zainteresovanih udruženja. Očekujemo da će publikacija privući i udruženja koja se nisu našla u ovom popisu da dostave informacije o svom radu potencijalnim partnerima i institucijama.

Zahvaljujemo se za pomoć u prikupljanju podataka svim pomenutim udruženjima, Vijeću Roma Bosne i Hercegovine i Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

*Helsinški parlament građana Banja Luka
Savez nacionalnih manjina Republike Srpske*

SADRŽAJ

Baza nacionalnih manjina_____	9
Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine_____	87
Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina RS_____	99
Izvod iz Izvjestaja o primjeni Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina_____	109

UDRUŽENJE
ALBANACA

UDRUŽENJE ALBANACA BIH

adresa: Sime Milutinovića 71 000 Sarajevo

kontakt telefon: 033 444-812

kontakt osobe: VEJMULAHU MUHAREM

SUADA ADŽENAL 061/380-071

e-mail: suada@seeradionetwork.ba

UDRUŽENJA
ČEHA

ČESKA BESEDA - UDRUŽENJE ČEHA GRADA BANJA LUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 BANJA LUKA

kontakt telefon: 051/458-422

kontakt osobe: VLADIMIR BLAHA (predsjednik) 065/913-633

ŽELJKO VAŠKO

MAŽENKA ANDULAJEVIĆ

osnovano: 1998.

broj članova: 207

aktivnosti i polje djelovanja: njegovanje kulture, izdavačka djelatnost, saradnja sa svim udruženjima Čeha

"ČESKA BESEDA" SEKCIJA MAČINO BRDO

adresa: Mačino Brdo, 78430 Prnjavor

kontakt telefoni: 051/665-363

065/686-770

kontakt osoba: EMIL BOČEK

aktivnosti i polje djelovanja: folklorne i muzičke aktivnosti, očuvanje tradicije

"ČESKA BESEDA" UDRUŽENJE GRAĐANA ČESKOG PORIJEKLA - SARAJEVO

adresa: Odobašina 5 71000 Sarajevo

kontakt telefoni: 033/613-765 061/504-408

kontakt osobe: JOVANKA MANZALOVIĆ ŠALAKA
LJILJANA NEVRT 033/202-192

e-mail: ceska_beseda_sa@yahoo.com

osnovano: 28.09.1996.

broj članova: 150

aktivnosti i polje djelovanja: izdavanje časopisa, izložbe, kultura

ČESKA BESEDA - UDRUŽENJE ČEHA RS SA SEKCIJAMA PRIJEDOR, MAČINO BRDO, NOVA VES

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banjaluka

kontakt osobe: ZLATKO PROHASKA - Nova Topola 051/891-086

065/473-156

MAŽENKA ANDULAJEVIĆ - Banja Luka 051/308-340

osnovano: 1998.

broj članova: 650

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, izdavačka djelatnost, saradnja sa svim udruženjima Čeha u regionu

"ČESKA BESEDA" UDRUŽENJE ČEHA RS, SEKCIJA - PRIJEDOR

adresa: Gertrude Štern 5, 79101 Prijedor

kontakt telefoni : 052/234-852

052/215-517

065/459-156

kontakt osobe: ing. ZVONKO MANN

065/459-156

TOMISLAV BLAHA

052/216-624

e-mail: beseda@poen.net

WEB: www.ceskabeseda.rs.ba

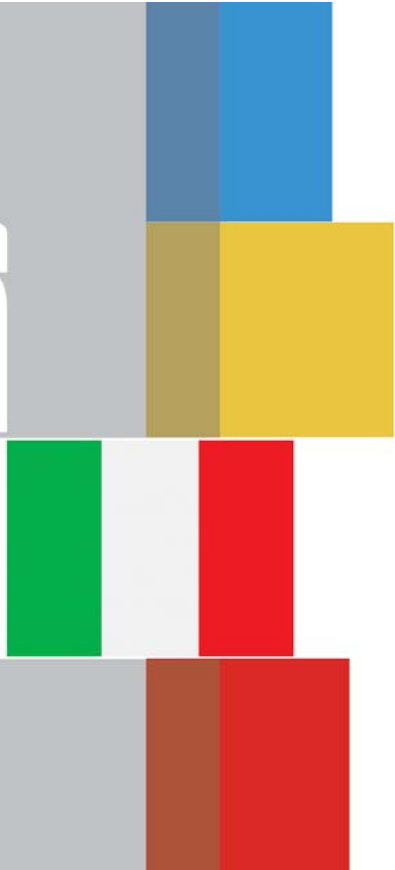
osnovano: 23.04.1998.

broj članova: 210

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, prosvjeta, humanitarni rad

UDRUŽENJA
ITALIJANA

"UDRUŽENJE ITALIJANA GRADA BANJA LUKA"

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422

065/365-080

kontakt osoba: MAJA KREMENović

e-mail: majaorlando@yahoo.com

osnovano: 21.02.2004.

broj članova: 60

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, saradnja sa drugim udruženjima

"UDRUŽENJE GRAĐANA ITALIJANSKOG PORIJEKLA"- SARAJEVO

adresa: Zagrebačka 18 71000 Sarajevo

kontakt telefoni: 033/654-833 061/223-407

kontakt osobe: BRUNO PALESTRA (predsjednik)

ZDRAVKO LATAL (potpredsjednik)

e-mail: brunotale@lol.ba

osnovano: april 1994.

broj članova: 70

aktivnosti i polje djelovanja: zaštita statusa građana italijanskog porijekla, saradnja sa drugim udruženjima

UG "TRENTINI DI TUZLA" - TUZLA

adresa: Mitra Trifunovića 107, 75000 Tuzla
kontakt telefoni: 035/397-413, 063/964-847
kontakt osobe: KARLO SEGAT
GORDANA SEGAT

osnovano: 11.04.2001.

broj članova: 198

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, saradnja sa udruženjima Italijana

UG "TRENTINI DI ŠTIVOR" - ŠTIVOR

adresa: Štivor bb, 78433 Šibovska
kontakt telefoni: 051/684-758, 065/871-314
kontakt osoba: ĐUZEPE MORETI

osnovano: 1998.

broj članova: 138

*polje djelovanja: izgradnja infrastrukture (vodovod), poljoprivreda (sjetva),
saradnja sa drugima organizacijama i opštinom*

UG "UDRUŽENE PORODICE ŠTIVOR" - ŠTIVOR, PRNJAVOR

Adresa: Štivor bb 78433 Šibovska

Kontakt telefoni: 065/750-743, 065/429-317, 051/685-036

Kontakt osobe: FRANJO ROVER

DRAGANA VRAČEVIĆ, 065/527-218

Osnovano: 2001.

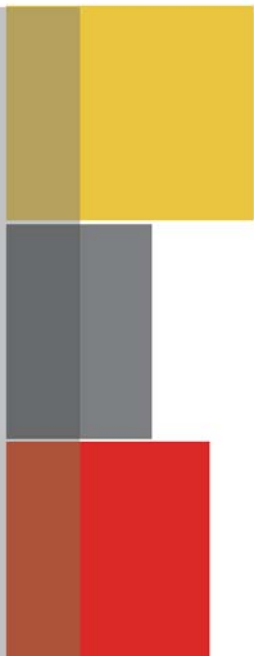
broj članova: 153

polje djelovanja: njegovanje tradicije i kulture, saradnja sa drugim udruženjima i stranim organizacijama

UDRUŽENJA
JEVREJA

"JEVREJSKA BOGOŠTOVANA OPŠTINA BANJALUKA" - BANJALUKA

adresa: Petra Rađenovića 25, 78 000 Banjaluka

kontakt telefon: 051/302-752

kontakt osobe: DANON Dr JAKOV
ZORAN LEVI

osnovano: 1846.

aktivnosti i polje djelovanja: revitalizacija jevrejske opštine Banjaluka, vjerska i humanitarna organizacija, bavi se očuvanjem tradicije i kulture jevrejskog naroda

"JEVREJSKA-ŽIDOVSKA OPĆINA MOSTAR" - MOSTAR

adresa: Kralja Tomislava 11c, 88 000 Mostar

kontakt telefon: 036/552-765 061/490-190

kontakt osoba: Erna Cipra Danon, predsjednica

broj članova: 38

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje tradicije i kulture jevrejskog naroda

"JEVREJSKA OPŠTINA DOBOJ" - DOBOJ

adresa: Kralja Aleksandra B3 74000 Doboj

kontakt telefon: 065/894-307

kontakt osobe: dr Danijel Atijas 065/894-307

Sorel Blagojević 065/408-997

e-mail: atijasdanijel@yahoo.co.uk

osnovano: 1874.

broj članova: 68

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, religija, humanitarni rad, saradnja sa drugim NVO

"JEVREJSKA OPŠTINA SARAJEVO" - SARAJEVO

adresa: Hamdije Kreševljakovića 59

kontakt telefon: 033/ 663-472/3 061/299-618

kontakt osoba: Elma Softić Kaunitz, generalni sekretar

e-mail: elma@benvolencija.eu.org

broj članova: oko 700

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje tradicije i kulture jevrejskog naroda

"JEVREJSKA OPŠTINA TUZLA" - TUZLA

adresa: HOTEL Tuzla Muharema Fizovića 15, 75000 Tuzla

kontakt telefoni: 035/248-070 035/250-050 fax 061/185-369

kontakt osoba: MARINA RAJNER

osnovano: prije II svjetskog rata

broj članova: 140

aktivnosti i polje djelovanja: saradnja sa drugim NVO, očuvanje tradicije i kulture

"JEVREJSKA OPŠTINA ZENICA" - ZENICA

adresa: Bulevar kralja Tvrtka, Zenica

kontakt telefon: 032/405-625

kontakt osoba: Jakob Montiljo, predsjednik

broj članova: 43

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje tradicije i kulture jevrejskog naroda

UDRUŽENJE
MAĐARA

"MAGYAR SZO" UDRUŽENJE MAĐARA GRADA BANJA LUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/340-923

kontakt osoba: Iren Milivojević

osnovano: maj 2004.

broj članova: 70

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, saradnja sa drugim udruženjima Mađara

UDRUŽENJE MAĐARA "HUM" - SARAJEVO

adresa: Kotromanića 48/1, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 033/442-298

kontakt osoba : IRMA MURATOVIĆ

e-mail: magyar@lol.ba

osnovano: 1998.

broj članova: 110

aktivnosti i polje djelovanja: održavanje mađarske kulture i jezika, saradnja sa drugim udruženjima nacionalnih manjina u BiH

UDRUŽENJA
MAKEDONACA

**UDRUŽENJE GRAĐANA SRPSKO - MAKEDONSKOG PRIJATELJSTVA
(UDRUŽENJE MAKEDONACA RS) - BANJALUKA**

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

Gundulićeva 9, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/597-951

kontakt osoba: DIMITRIJE TRIFUNOVSKI

e-mail: trifunovski@teleklik.net

osnovano: 2002.

broj članova: 150

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, očuvanje tradicije, saradnja sa drugim NVO

UDRUŽENJE GRAĐANA MAKEDONSKOG PORIJEKLA - SARAJEVO

adresa: Nerkeza Smajlagića 4, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 033/461-498

kontakt osoba: ANDON TANEVSKI

osnovano: 1992.

broj članova: 51

aktivnosti i polje djelovanja: zaštita prava Makedonaca, saradnja sa drugim udruženjima, kultura

UDRUŽENJE
NIJEMACA

UDRUŽENJE NIJEMACA GRADA BANJA LUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banjaluka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/656-377

kontakt osoba: KATARINA BABIĆ

e-mail: katarinababic@yahoo.com

osnovano: februar 2004.

broj članova: 15

*aktivnosti i polje djelovanja: kulturno-umjetnička sekcija, medicinska pomoć,
njgovanje kulture i tradicije*

UDRUŽENJA
POLJAKA

UDRUŽENJE POLJAKA GRADA BANJALUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/430-436

kontakt osoba: IVANKA ČELOVIĆ

osnovano: mart 2004.

broj članova: 38

aktivnosti i polje djelovanja: njegovanje poljske tradicije, kulture, jezika, umjetnosti

UDRUŽENJE GRAĐANA " POLSA " - SARAJEVO

adresa: Vrazova 1, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 061/251-479

kontakt osoba: IRMINA ČENGIĆ

e-mail: polsa@lsinter.net

WEB: www.polonia.org/bosnia.htm

osnovano: decembar, 2000.

broj članova: 55

aktivnosti i polje djelovanja: njegovanje kulture i tradicije, umjetnost (muzika, književnost, slikarstvo, itd)

UDRUŽENJE GRAĐANA POLJSKOG PORIJEKLA - TUZLA

adresa: Stupine B-5 ul. 6 (19), 75000 Tuzla

kontakt telefon: 035/254-268

kontakt osoba: BRANKA ILIĆ

e-mail: brilic@inet.ba

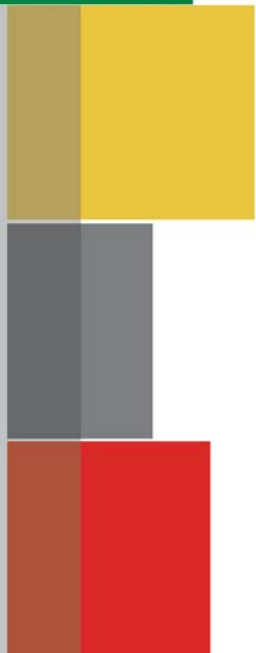
osnovano: 1995.

broj članova: 77

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje jezika, tradicije i kulture Poljaka

UDRUŽENJA
ROMA

"AKTIV MLADIH ROMA" - TUZLA

adresa: Ismeta Mujezinovića 13, 75000 Tuzla

kontakt telefon: 061/845-337

kontakt osoba: ELVIS MUJIĆ

osnovano: 1996.

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje romske populacije naročito mladih

"BRAĆA ROMI" - SARAJEVO

adresa: Adema Buće 386, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 061/243-714

kontakt osoba: ALIJA ABAZI

"BAHTALO DROM" - TURBE

adresa: Bešije, 72283 Turbe

kontakt telefon: 061/758-865

kontakt osoba: RIZVAN SEFEROVIĆ

osnovano: 1999.

broj članova: 24

aktivnosti i polje djelovanja: socijalna problematika, infrastruktura, obnova

"CRNI BISERI" - VUKOSAVLJE

adresa: Mokri lug, 74470 Vukosavlje

kontakt telefon: 065/720-383

kontakt osoba: ŠEVKO TAHIROVIĆ

osnovano: 1997. g.

broj članova: 700

aktivnosti i polje djelovanja: povratak, socijalna problematika

"NOVA ROMSKA NADA" - LUKAVAC

adresa: M. Tubića bb, 75300 Lukavac

kontakt telefon: 035/568-604

kontakt osoba: ENES MAHIĆ

e-mail: nromskan@yahoo.com

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma

"NEZAVISNA ROMSKA ORGANIZACIJA" - KAKANJ

adresa: V divizije NOP-a bb, 72240 Kakanj

kontakt telefon: 061/763-482

kontakt osoba: IDRIZ RAMIĆ

broj članova: 285

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje jezika, kulture, tradicije i običaja,

"OMLADINSKA ROMSKA INICIJATIVA" - KAKANJ

adresa: Šehidska 5, 72240 Kakanj

kontakt telefoni: 032/558-632 061/297-542

kontakt osoba: MIRSAĐ SEJDIĆ

e-mail: sekis2003@yahoo.com

WEB: www.rckakanj.cjb.net

broj članova: 136

aktivnosti i polje djelovanja: kursevi informatike i engleskog jezika, organizovanje sportskih aktivnosti, obrazovanje, kultura, suzbijanje prosjačenja

"PROSPERITET ROMA" - SARAJEVO

adresa: Dajanli Ibrahimbega 19, 71000 Sarajevo

kontakt telefoni: 061/349-399 061/522-369

kontakt osobe: RAMIZ SEJDIĆ
DERVO SEJDIĆ

broj članova: 135

aktivnosti i polje djelovanja: zapošljavanje, obrazovanje, zdravstvena zaštita, kultura, zaštita prava Roma

"PUT ROMA" - VITEZ

adresa: Sofa bb, 72250 Vitez

kontakt telefoni: 030/710-543 063/365-560

kontakt osoba: FEHIM OSMANOVIĆ

aktivnosti i polje djelovanja: borba za ostvarivanje prava Roma, i saradnja sa drugim NVO

UDRUŽENJE ROMA "POVRATNIK" - TUZLA

adresa: Branislava Nušića 1, 75000 Tuzla

kontakt telefon: 035/284-470

RESORNI CENTAR KAKANJ

adresa: Šehidska 5, 72240 Kakanj

kontakt telefoni: 032/558-632 061/297-542

kontakt osoba: MIRSAD SEJDIĆ

e-mail: sekis2003@yahoo.com

web www.roma.com.ba

aktivnosti i polje djelovanja: RC Kakanj okuplja 14 romskih NVO na području zeničko-dobojskog i sarajevskog kantona (Budi mi prijatelj, ORI Kakanj, Romano Lil Zenica, NRO Kakanj, Romano Centro Zenica, Romalen Kakanj, Dobrodošli Romi Kakanj, UR Zavidovići, Bahtalo Drom Zavidovići, Romi i prijatelji Zavidovići, Romas Sarajevo, Prosperitet Roma Sarajevo, Romano Drom Vitez, Bahtale Roma Turbe); ciljevi centra su: zajedničko djelovanje u zajedniciterenski rad, uključivanje mladih u rad udruženja, podrška "mladim" organizacijama, razvijanje zajedničke strategije i planova za rješavanje globalnih problema.

"ROMI I PRIJATELJI" - ILIJAŠ

adresa: Franje Jukića 2, 71380 Ilijaš

kontakt telefon: 061/246-124

kontakt osoba: RAIF ALIMANOVIĆ

osnovano: 2003.

broj članova: 43

aktivnosti i polje djelovanja: stambena problematika, edukacija, romski teatar

ROMI GRAČANICA - GRAČANICA

kontakt telefon: 061/858-588

kontakt osoba: MUJO MURATOVIĆ

osnovano: 2001.

aktivnosti i polje djelovanja: socijalna problematika

"ROMSKI SAN" - TUZLA

adresa: Rudarska 61, 75000 Tuzla

kontakt telefon: 061/280-814

kontakt osoba: AHMET MUJIĆ

osnovano: 27.11.1998.

aktivnosti i polje djelovanja: ljudska prava, obrazovanje, socijalna pitanja, zdravlje, kultura i tradicija

"ROMANO LIL" - ZENICA

adresa: Zije Dizdarevića 3, 72000 Zenica

kontakt telefoni: 032/286-69, fax 032/412-112 061/821-841

kontakt osoba: NURDIN SEJDIĆ

aktivnosti i polje djelovanja: zaštita prava Roma

"ROMANO CENTRO" - ZENICA

adresa: Zmaja od Bosne 40, 72000 Zenica

kontakt telefon: 061/754-457

kontakt osoba: SALKO MUSIĆ

osnovano: 17.02.1996.

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje, humanitarni rad

ROMI BILALOVAC - BILALOVAC

adresa: Bilalovac bb, 71253 Bilalovac

kontakt telefon: 030/876-187

kontakt osoba: ISMET MUSIĆ

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma

"ROMSKI SAN" - DISTRIKT BRČKO

adresa: Malča , 76101 Distrikt Brčko

kontakt telefon: 061/288-584

kontakt osoba: SABIT MURATOVIĆ

osnovano 1992.

broj članova: 15

aktivnosti i polje djelovanja: povratak, školovanje, socijalna problematika

"ROMAS" - ROMSKA OMLADINSKA ASOCIJACIJA - SARAJEVO

adresa: Salke Lagumdžije 1, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 061/241-882

kontakt osoba: DRAGIŠA RADIĆ

osnovano: 14.10.2004.

broj članova: 35

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje, kultura, sport

"ROMANO TERNIPE" - SARAJEVO

adresa: Tahtar sokak 9, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 061/249-851

kontakt osoba: ŠABAN JAŠAREVIĆ

osnovano: 2000.

broj članova: 12

aktivnosti i polje djelovanja: socijalna problematika

"ROMSKA BRAĆA" - TUZLA

adresa: Orašje 21, 75000 Tuzla

kontakt telefon: 065/235-994

kontakt osoba: FADIL FERHATOVIĆ

osnovano: 2003.

broj članova: 30

aktivnosti i polje djelovanja: povratak, zapošljavanje, zemljoradnja

"SA E ROMA" - TUZLA

adresa: Kojšino 23, 75000 Tuzla

kontakt telefon: 035/257-563

kontakt osoba: ŠABAN MUJIĆ

e-mail: sae.roma@bih.net.ba

osnovano: 31.07.1996.

broj članova: 523

aktivnosti i polje djelovanja: školstvo, zdravstvo, infrastruktura, stanovanje

SAVEZ NVO ROMA REPUBLIKE SRPSKE

adresa: Brezik Laminci 155 78400 Gradiška

kontakt telefoni: 051/860-060 065/566-231

kontakt osoba: SAŠA MAŠIĆ

e-mail: norrs@blic.net

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma, suzbijanje siromaštva

"SRETNI ROMI" - TUZLA

adresa: Pašana Tahirovića 74 75000 Tuzla
kontakt telefoni: 035/228-248 061/649-393
kontakt osoba: OSMAN BIBEROVIĆ
e-mail: admirbiberovic@yahoo.com
osnovano: 1998.

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, obrazovanje, muzička sekcija

UG OMLADINSKA ROMSKA INICIJATIVA- "BUDI MI PRIJATELJ" - VISOKO

adresa: Naselje Luke 13, 71300 Visoko
kontakt telefoni: 032/737-997 061/413-136
kontakt osoba: OSMAN HALILOVIĆ
e-mail: ugoribmp1@yahoo.com
osnovano: 15.04.2002.
broj članova: 2176

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje i pomoć u liječenju, pomoć mladim talentima, borba protiv svih oblika diskriminacije

UDRUŽENJE ROMA OPŠTINE PRNJAVOR - PRNJAVOR

adresa: Cara Dušana 29, 78430 Prnjavor

kontakt telefon: 065/773-615

kontakt osoba: NENAD MIRKOVIĆ

osnovano: 24.12.2003.

broj članova: 100

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma

UDRUŽENJE ZA ODRŽIVI POVRATAK TUZLANSKOG KANTONA- TEOČAK

adresa: Bajе Pivljanina 42 76300 Bijeljina

kontakt telefoni: 055/203-362 065/893-652

kontakt osoba: MUHAMED BEGANOVIĆ

e-mail: zaodrzivipovratak_teocak@hotmail.com

broj članova: 148

aktivnosti i polje djelovanja: ljudska prava Roma, rad na povratku na prijeratno mjesto stanovanja

UDRUŽENJE ROMA REPUBLIKE SRPSKE - BIJELJINA

adresa: Rudarska 11, 76300 Bijeljina

kontakt telefon: 055/203-523

kontakt osoba: PAŠAGA BEGANOVIĆ

broj članova: 500

aktivnosti i polje djelovanja: ljudska prava Roma, povratak, pribavljanje donacija za obnovu

UDRUŽENJE ROMA "VESELI ROMI" - PRIJEDOR

adresa: Rudnička bb, 79000 Prijedor

kontakt telefon: 052/215-577

kontakt osoba: REDŽEP HATIĆ

e-mail: veseliromi@prijedor.com

broj članova: 35

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje, borba za prava Roma (pravo na rad i zdravstveno osiguranje)

UDRUŽENJE ROMA "NERETVA" - MOSTAR

adresa: Maršala Tita 137 A, 88000 Mostar

kontakt telefon: 063/449-887

kontakt osoba: ŠEMSI SUPNAJ

osnovano: 2001.

broj članova: 200

aktivnosti i polje djelovanja: sportske aktivnosti, kultura, pozorište

UDRUŽENJE ŽENA ROMKINJA "BOLJA BUDUĆNOST" - TUZLA

adresa: Ratka Vokića 11/22 75000 Tuzla

kontakt telefon: 061/739-740

kontakt osobe: INDIRA BAJRAMOVIĆ
LARISA KOVAČEVIĆ

e-mail: uzbb@hotmail.com

osnovano: 2001.

broj članova: 70

aktivnosti i polje djelovanja: borba protiv diskriminacije i nasilja nad romskim ženama i djecom

UG "ROM" - ŽIVNICE

adresa: Toplička bb 75270 Živinice Tuzlanski kanton

kontakt telefoni: 035/772-186 061/943-400

kontakt osoba: MURADIF BIBEROVIĆ

e-mail: muradif.b@bih.net.ba

osnovano: 1997.

broj članova: 21

aktivnosti i polje djelovanja: obrazovanje djece, izgradnja kuća i infrastrukture, pomoć starima i iznemoglima, borba za ljudska prava

UDRUŽENJE ROMA "EURO ROM" - TUZLA

adresa: Seada bega Kulovića 2, 75000 Tuzla

kontakt telefoni: 035/270-818 061/294-994

kontakt osoba: NEDŽAD JUSIĆ

e-mail: euro_rom@yahoo.com

osnovano: 18.02.2004.

broj članova: 79

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma

UDRUŽENJE ROMA "BAHTALO ILO" - BANOVIĆI

adresa: Čubrića bb, 75290 Banovići

kontakt telefon: 035/874-908

kontakt osoba: MEHMED MEHIĆ

aktivnosti i polje djelovanja: borba za prava Roma

VJEĆE ROMA BOSNE I HERCEGOVINE

adresa: Dajanli Ibrahim-bega 19, 71000 Sarajevo

kontakt telefoni: 033/202-567 061/379-327 - koordinator

kontakt osobe: SANELA BEŠIĆ (koordinator)

FEHIM OSMANOVIĆ (predsjednik)

e-mail: sanela_besic@yahoo.com

vrbih@bih.net.ba

osnovano: 11.10.2001.

aktivnosti i polje djelovanja: pitanja Roma, zaštita romske nacionalne manjine, predstavljanje Roma BiH

"VESELI BRIJEG" UDRUŽENJE ROMA GRADA BANJA LUKA

adresa: Novaka Pivaševića 56a, 78000 Banja Luka

kontakt telefon: 051/218-981

kontakt osoba: JELENA TROGLIĆ 065/636-379

e-mail: savjetovalistezarome@blic.net

osnovano:

broj članova: 150

aktivnosti i polje djelovanja: edukacija romske djece i njihova socijalizacija, implementacija imovinsko-opravnih odnosa, socijalna zaštita romske djece

ROMI KALESIJE - KALESIJA

kontakt osoba: ALAGA ALIMANOVIĆ (podatke dostavilo Vijeće Roma BiH)

ROMI BIHAĆ - BIHAĆ

kontakt telefon: 061/612-777

kontakt osoba: MUSTAFA SELMAN (podatke dostavilo Vijeće Roma BiH)

ROMI ZAVIDOVIĆI

kontakt telefon: 032/871-708

kontakt osoba: HAJRUDIN BAJRAMOVIĆ (podatke dostavilo Vijeće Roma BiH)

U.R "BOSANSKI ROMI" SARAJEVO

adresa: Čubrića bb, 71000 Sarajevo

kontakt telefon: 061/260-348

kontakt osoba: Muhamed Hasanović (podatke dostavilo Vijeće Roma BiH)

UDRUŽENJE
SLOVAKA

"JANOŠIK" UDRUŽENJE SLOVAKA GRADA BANJA LUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/928-928

kontakt osoba: JANETTE STAJČIĆOVA

broj članova: 10

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, izložbe slika, saradnja sa Ambasadam

UDRUŽENJA SLOVENACA

SAVEZ SLOVENACA RS-BANJALUKA

adresa: Cara Lazara 20, 78000 Banja Luka

kontakt telefoni: 051/458-422 065/511-632

kontakt osoba: MARIJA GRBIĆ

e-mail: svezaslovenacars@spinter.net

osnovano: 1998.

broj članova: 832

aktivnosti i polje djelovanja: škola jezika, hor, kulturne aktivnosti, povezivanje Slovenije i BiH

DRUŠTVO SLOVENACA "PREŽIHOV VORANC" - DOBOJ

adresa: Kralja Dragutina 2/24, 74000 Doboj

kontakt telefon: 053/223-655

kontakt osoba: ALOJZIJA POPOVIĆ

UDRUŽENJE SLOVENACA "LIPA" - PRIJEDOR

adresa: Kralja Aleksandra 8, 79000 Prijedor

kontakt telefoni: 052/226-225 065/580-147

kontakt osoba: ALENKA UDUČ

e-mail: slovinci@poen.net

osnovano: 1997.

broj članova: 400

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, očuvanje jezika i humanitarni rad, saradnja sa drugim udruženjima

UDRUŽENJE SLOVENACA - SARAJEVO

adresa: Odošašina 5, 71000 Sarajevo

kontakt telefoni: 061/274-494 033/442-682

kontakt osoba: ALEKSANDAR NOVAK

broj članova: 3000

UDRUŽENJE GRAĐANA SLOVENAČKOG PORIJEKLA - TUZLA

adresa: Aleja bosanskih vladara 5, 75000 Tuzla

kontakt telefoni: 035/273-625 061/700-487

kontakt osoba: BRANIMIR SOUČEK

e-mail: bsoucek@inet.ba

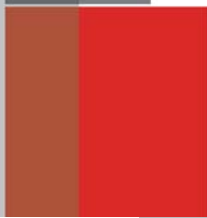
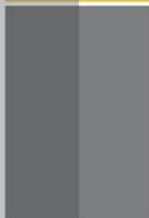
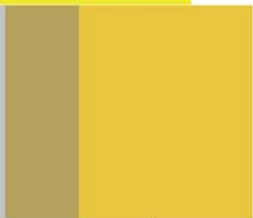
osnovano: avgust 1998.

broj članova: 1450

aktivnosti i polje djelovanja: okupljanje, upoznavanje i druženje građana slovenačkog porijekla radi očuvanja jezika i običaja Slovenaca, saradanja sa drugim udruženjima Slovenaca

UDRUŽENJA
UKRAJINACA

OMLADINSKO KULTURNO UDRUŽENJE "UKRAJINA" - PRNJAVOR

adresa: 78430 Prnjavor

kontakt telefon: 065/592-203

kontakt osoba: ŽELJKO MUZEKA

e-mail: leut@blic.net

broj članova: 30

aktivnosti i polje djelovanja: edukacija, humanitarni rad

KANADSKO UKRAJINSKO HUMANITARNO UDRUŽENJE "VESELKA" - PRIJEDOR

adresa: 1. maj 86, 79000 Prijedor

kontakt telefoni: 052/216-219 065/924-664

kontakt osoba: SLAVICA GLIGORIĆ

e-mail: gvito@teol.net

veselka@prijedor.com

osnovano: avgust 2002.

broj članova: 100

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, obrazovanje i humanitarna djelatnost, organizovanje seminara iz oblasti medicine, veterine, mini-biznis, ljudskim pravima, pisanju projekata

**KULTURNO PROSVJETNO UDRUŽENJE UKRAJINACA "TARAS ŠEVČENKO " - BANJA
LUKA**

adresa: Bana Milosavljevića 18, 78000 Banja Luka

kontakt telefon: 051/304-003

kontakt osobe: STEVO BAČINSKI (sekretar udruženja)
ALEKSANDAR ČORNI

e-mail: taras_bl@teol.net

aktivnosti i polje djelovanja: očuvanje folklorne tradicije i kulture, jezika, nacionalne svijesti, kroz aktivnosti dramske, folklorne, horske, muzičke sekcije.

UKRAJINSKA ASOCIJACIJA "SVIJET KULTURE" - PRNJAVOR

Adresa: Prote Nenadovića 13b 78430 Prnjavor

Kontakt telefoni: 051/660-077 065/658-756

Kontakt osoba: GREGOR OVAD

e-mail: svijetkulture@teol.net

osnovano: 1993.

broj članova: 88

aktivnosti i polje djelovanja: kultura, humanitarni rad, učenje jezika

UKRAJINSKO KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO "TARAS ŠEVČENKO" - PRNJAVOR

adresa: Matije Nenadovića 1, 78430 Prnjavor

kontakt telefoni: 065/617-535 fax 051/640-542

kontakt osobe: dr MARIJA STEFANJUK 065/617-535

SNJEŽANA PETREŠIN 051/684-503

e-mail: kim@blic.net

tsevcenko@blic.net

WEB: www.ukpd.tarassevcenko-prnjavor.com

osnovano: 1938.

broj članova: 100

aktivnosti i polje djelovanja: kultura i humanitarni rad, saradnja sa drugim NVO.

ZAKONI

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 20. juna 2002. godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj 1. aprila 2003. godine, usvojila je

ZAKON O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se prava i obaveze pripadnika nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) i obaveze organa vlasti u BiH da poštuju i štite, očuvaju i razvijaju etnički i vjerski identitet svakog pripadnika nacionalne manjine u BiH.

Član 2.

Zaštita nacionalnih manjina i prava i sloboda tih manjina, sastavni je dio međunarodne zaštite ljudskih prava i sloboda. Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Evrope direktno se primjenjuje i sastavni je dio pravnog sistema BiH i entiteta u BiH.

Član 3.

Nacionalna manjina, u skladu sa ovim zakonom, je dio stanovništva-državljana BiH koji ne pripadaju ni jednom od tri konstitutivna naroda, a sačinjavaju je ljudi istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja.

BiH štiti položaj i ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina: Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka, Ukrajinaca i drugih koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana.

Član 4.

Svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo da slobodno bira da se prema njemu ophode kao takvom i ne smiju doći u nepovoljan položaj zbog takvog opredjeljenja, i bilo kakav drugi oblik diskriminacije na osnovu toga je zabranjen. Nije dozvoljena asimilacija pripadnika nacionalnih manjina protivno njihovoj volji.

Član 5.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na slobodu organiziranja i okupljanja radi izražavanja i zaštite svojih kulturnih, vjerskih, obrazovnih, socijalnih, ekonomskih i političkih sloboda, prava, interesa, potreba i identiteta.

Član 6.

BiH omogućava i finansijski pomaže održavanje i razvitak odnosa između pripadnika nacionalnih manjina u BiH sa pripadnicima istih nacionalnih manjina u drugim državama i sa narodima u njihovim matičnim državama.

Član 7.

Entiteti, kantoni, gradovi i opštine u BiH, u okviru svojih mogućnosti, svojim zakonima i drugim propisima potpunije će urediti prava i obaveze koje proističu iz ovog zakona i međunarodnih konvencija kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalne manjine.

Član 8.

BiH, entiteti, kantoni, gradovi i opštine u BiH dužni su u okviru svojih budžetskih sredstava osigurati sredstva radi ostvarivanja prava koja pripadaju nacionalnim manjinama na osnovu ovog zakona.

Član 9.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama (ili naseljenim mjestima) gdje pripadnici jedne nacionalne manjine čine većinu, dužni su poštovati prava pripadnika nacionalnih manjina, kao i konstitutivnih naroda u BiH, uvažavajući načela njihove potpune ravnopravnosti.

II -ZNAKOVI I SIMBOLI

Član 10.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu slobodno isticati i nositi znakove i simbole nacionalne manjine kojoj pripadaju, kao i njihovih organizacija, udruženja i institucija.

Prilikom upotrebe znakova i simbola iz prethodnog stava pripadnici nacionalnih manjina obavezni su isticati i službene znakove i simbole BiH, kao i simbole i znakove entiteta, kantona i opština, u skladu sa njihovim propisima.

III-UPOTREBA JEZIKA

Član 11.

BiH priznaje i štiti pravo svakom pripadniku nacionalne manjine u BiH da upotrebljava svoj jezik slobodno i bez ometanja, privatno i javno, usmeno i pismeno.

Pravo iz prethodnog stava podrazumijeva i pravo pripadniku nacionalne manjine da upotrijebi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtijeva da kao takvo bude u javnoj upotrebi.

Član 12.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama (ili naseljenim mjestima) u kojima pripadnici nacionalne manjine čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, organi vlasti osiguraće upotrebu jezika manjine između tih pripadnika i organa vlasti: da natpisi institucija budu ispisani na jeziku manjine, te da lokalni nazivi, imena ulica i drugih topografskih oznaka namjenjenih javnosti budu ispisani i istaknuti i na jeziku manjine koja to zahtjeva.

Gradovi i opštine mogu svjim statutima utvrditi da prava iz prethodnog stava mogu upotrebljavati pripadnici nacionalne manjine i kada ne čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, već kada čine u gradu, opštini ili naseljenom mjestu više od jedne trećine stanovništva.

IV- OBRAZOVANJE

Član 13.

Entiteti i kantoni u Federaciji BiH će svojim zakonima utvrditi mogućnosti pripadnicima nacionalnih manjina na osnivanje i vođenje vlastitih privatnih institucija za obrazovanje i stručno usavršavanje.

Finansiranje institucija iz prethodnog stava obavezne su osigurati nacionalne manjine.

Član 14.

Entiteti i kantoni u Federaciji BiH obavezni su u okviru svog obrazovnog programa (predškolskog, osnovnog, srednjeg) osigurati da se u gradovima, opštinama i naseljenim mjestima u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu omogući obrazovanje na jeziku manjine. Nezavisno od pripadnika nacionalne manjine, entiteti i kantoni obavezni su osigurati da pripadnici nacionalne manjine, ako to zahtijevaju, mogu učiti svoj jezik, književnost, povijest i kulturu na jeziku manjine kojoj pripadaju, kao dodatnu nastavu.

Radi ostvarivanja prava iz prethodnog stava vlasti entiteta, kantona, gradova, i opština obavezne su osigurati finansijska sredstva, sredstva za osposobljavanje nastavnika koji će izvoditi nastavu na jeziku nacionalne manjine, osigurati prostor i druge uslove za izvođenje dopunske nastave i štampanje udžbenika na jezicima manjina.

V-INFORMISANJE

Član 15.

Pripadnici nacionalnih manjina u BiH imaju pravo na osnivanje radio i televizijskih stanica, izdavanje novina i drugih štampanih informacija na jezicima manjine kojoj pripadaju.

Član 16.

Radio i televizijske stanice čiji su osnivači BiH, entiteti, kantoni, gradovi i opštine koji ostvaruju ulogu javne službe obavezni su u svojim programskim šemama predvidjeti posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina, a mogu osigurati i druge sadržaje na jezicima manjina.

Radio i televizijske stanice kao javni servisi BiH dužni su najmanje jednom nedjeljno osigurati posebnu informativnu emisiju za pripadnike nacionalnih manjina, na njihovom jeziku.

Entiteti i kantoni će svojim propisima utvrditi prava i stava 1. ovog člana, na osnovu procenta zastupljenosti nacionalnih manjina u entitetu, kantonu, gradu i opštini.

VI - KULTURA

Član 17.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo osnivati biblioteke, videoteke, kulturne centre, muzeje, arhive, kulturna, umjetnička i folklorna društva i sve druge oblike slobode kulturnog izražavanja, te brinuti se o održavanju svojih spomenika kulture i kulturne baštine.

U gradovima, opštinama, mjesnima zajednicama (ili naseljenim mjestima), u kojima pripadnici nacionalne manjine čine preko jedne trećine stanovništva,

u institucijama za kulturne aktivnosti obezbijediće se sadržaj na jezicima nacionalne manjine.

Arhivi, muzeji, ustanove za zaštitu spomenika kulture i tradicije u BiH i entitetima obavezne su u svojim programima i sadržajima obezbijediti srazmjernu zastupljenost svih nacionalnih manjina u BiH i štiti spomenike i kulturnu baštinu nacionalnih manjina.

VII - EKONOMSKO-SOCIJALNA PRAVA

Član 18.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama (ili naseljenim mjestima) u kojima pripadnici nacionalne manjine čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, organi vlasti obavezni su osigurati da se u finansijskim i bankarskim uslugama i drugim službama javnog sektora kroz uplatnice, obrasce i formulare, te u bolnicama, staračkim domovima i drugim socijalnim ustanovama, omogući upotreba jezika manjine i tretman na jeziku manjine.

VIII -SUDJELOVANJE U ORGANIMA VLASTI

Član 19.

Pripadnici nacionalnih manjina iz člana 3. ovog zakona imaju pravo na zastupljenost u organima vlasti i drugim javnim službama na svim nivoima, srazmjerno procentu njihovog učešća u stanovništvu prema posljednjem popisu u BiH.

Član 20.

Način i kriteriji izbora predstavnika nacionalnih manjina u parlamentima, skupštinama i vjećima, u smislu prethodnog člana, bliže će se urediti izbornim zakonima BiH i entiteta, te statutima i drugim propisima kantona, gradova i opština.

Način zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina u izvršnoj i sudskoj vlasti, kao i javnim službama, urediće se posebnim zakonima i drugim propisima BiH, entiteta, kantona, gradova i opština.

Predstavnici nacionalnih manjina u strukturama vlasti, predstavnici su svih nacionalnih manjina i obavezni su štitići interese svih nacionalnih manjina.

Član 21.

Parlamentarna skupština BiH osnovaće Vijeće nacionalnih manjina BiH, kao posebno savjetodavno tijelo koje će sačinjavati pripadnici nacionalnih manjina iz člana 3. ovog zakona.

Član 22.

Vijeće nacionalnih manjina BiH davaće mišljenja, savjete i prijedloge Parlamentarnoj skupštini BiH o svim pitanjima koja se tiču prava, položaja i interesa nacionalnih manjina u BiH.

Vijeće nacionalnih manjina BiH može delegirati stručnjaka u radu Ustavno-pravne komisije i Komisije za ljudska prava oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Član 23.

Parlament Federacije BiH i Narodna skupština Republike Srpske formiraće vijeća nacionalnih manjina Federacije BiH i Republike Srpske, kao i savjetodavna tijela čiji će se djelokrug i način rada urediti entitetskim propisima.

IX - MEĐUNARODNI NADZOR I SARADNJA

Član 24.

BiH saradivaće i razmjenjivati iskustva sa vladama i institucijama zainteresovanih država, kao i sa međunarodnim institucijama radi što potpunijeg ostvarivanja prava čovjeka i prava nacionalnih manjina.

X - KAZNE NE ODREDBE

Član 25.

Na osnovu krivičnih zakona entiteta u BiH, zabranjena je i kažnjiva svaka radnja, podsticanje, organizovanje i pomaganje djelatnosti koje bi mogle ugroziti opstanak neke nacionalne manjine, izazvati nacionalnu mržnju, dovesti do diskriminacije ili stavljanja pripadnika nacionalne manjine u neravnopravan položaj.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Republika Srpska i Federacija BiH donijeće i uskladiti svoje propise o pravima nacionalnih manjina, kao i druge zakone i propise u kojima se propisuju i štite prava nacionalnih manjina, sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 24/'03
1.aprila 2003.godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Mariofil Ljubičić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Velimir Jukić, s. r.

Na osnovu tačke 2. Amandmana XL na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94) donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA
PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Prolašavam Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Dvadeset drugoj sjednici, održanoj 16. decembra 2004. godine - a Vijeće naroda 28. decembra 2004. godine potvrdilo da usvojenim Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina nije ugrožen vitalni interes konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-685/04
29. decembra 2004. godine
Banja Luka

Predsjednik Republike
Dragan Čavić

Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se prava i obaveze pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj i obaveze organa vlasti u RS da poštuju i štite, očuvaju i razvijaju etnički, kulturni, jezički i vjerski identitet svakog predstavnika nacionalne manjine u RS, koji je državljanin Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Član 2.

Nacionalna manjina u smislu ovog zakona je dio stanovništva - državljana Bosne i Hercegovine i Republike Srpske koji ne pripadaju nijednom od konstitutivnih naroda, a sačinjavaju je građani istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne istorijske prošlosti i drugih karakteristika.

Republika Srpska štiti položaj i ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina: Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka

i Ukrajinaca i drugih koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana.

Član 3.

Svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo da slobodno bira, da se prema njemu ophode ili ne ophode kao takvim i ne smije doći u nepovoljan položaj zbog takvog opredjeljenja, a bilo kakav oblik diskriminacije po tom osnovu je zabranjen.

Nije dozvoljena asimilacija pripadnika nacionalnih manjina.

Član 4.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na slobodu organizovanja i okupljanja radi izražavanja i zaštite svojih kulturnih, vjerskih, obrazovnih, socijalnih, ekonomskih i političkih sloboda, prava, interesa, potreba i identiteta.

Član 5.

Republika Srpska omogućava i finansijski podržava održavanje i razvoj odnosa između pripadnika nacionalnih manjina u RS sa pripadnicima nacionalnih manjina u Federaciji Bosne i Hercegovine i u inostranstvu i sa narodima u njihovim matičnim državama.

Republika Srpska, gradovi i opštine, dužni su predvidjeti u svojim budžetima sredstvima za pomoć udruženjima građana koji okupljaju pripadnike

nacionalnih manjina, a u cilju ostvarivanja prava propisanih ovim zakonom. Vlada RS je dužna, uz prethodno mišljenje Saveza nacionalnih manjina RS, donijeti odluku kojom će biti bliže određeni kriterijumi i načini raspodjele sredstava iz stava 1. ovog člana.

Član 6.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama, gdje pripadnici nacionalnih manjina čine većinu stanovništva, dužni su poštovati prava pripadnika drugih nacionalnih manjina kao i konstitutivnih naroda u RS, uvažavajući načela njihove potpune ravnopravnosti.

II - ZNAKOVI I SIMBOLI

Član 7.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu slobodno isticati i nositi znakove i simbole nacionalne manjine kojoj pripadaju kao i njenih organizacija, udruženja i institucija.

Prilikom upotrebe znakova i simbola, pripadnici nacionalnih manjina obavezni su isticati službene znakove i simbole Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, kao i simbole i znakove opština i gradova, u skladu sa njihovim propisima.

III - UPOTREBA JEZIKA

Član 8.

Republika Srpska priznaje i štiti pravo svakom pripadniku nacionalne manjine korištenje svog jezika, slobodno i bez ometanja, privatno i javno, usmeno i pismeno.

Pravo iz stava 1. ovog člana podrazumijeva i pravo pripadniku nacionalne manjine da koristi svoje ime i prezime na jeziku manjine i da zahtijeva da kao takvo bude u javnoj upotrebi.

Član 9.

U opštinama, gradovima i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, organi vlasti obezbjeđuju da se jezik manjine koristi između tih pripadnika i organa vlasti, da natpisi institucija budu ispisani na jeziku manjine, te da lokalni nazivi, imena ulica i drugih topografskih oznaka namjenjenih javnosti budu istaknuti i na jeziku manjine koja to zahtijeva.

Opštine i gradovi mogu u svojim statutima utvrditi da prava iz stava 1. ovog člana mogu koristiti pripadnici nacionalne manjine i kada ne čine apsolutnu

ili relativnu većinu stanovništva, već kada u gradu, opštini, mjesnoj zajednici ili naseljenom mjestu, tradicionalno stanuje znatan broj lica pripadnika nacionalne manjine.

IV - OBRAZOVANJE

Član 10.

Pripadnici nacionalnih manjina mogu osnovati i voditi vlastite privatne institucije za obrazovanje i stručno usavršavanje.

Finasiranje institucija iz stava 1. ovog člana dužni su osigurati pripadnici nacionalnih manjina.

Član 11.

U okviru predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja u opštinama, gradovima i naseljenim mjestima u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva obezbjeđuje se obrazovanje na jeziku manjine. Ako pripadnici nacionalnih manjina to zahtijevaju, obezbjeđuje se učenje njihovog jezika, književnosti, istorije i kulture na jeziku manjine kojoj pripadaju kao dodatna nastava, nezavisno od broja pripadnika nacionalne manjine, u skladu sa opštim aktima o izvođenju nastave.

Radi ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se potrebna finan-

sijka sredstava u budžetu RS, za realizaciju programa u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, a u budžetima opština i gradova u oblasti predškolskog obrazovanja, a odnosi se na osposobljavanje nastavnika koji će izvoditi nastavu na jeziku nacionalne manjine, prostor i druge uslove za izvođenje dodatne nastave i štampanje udžbenika na jeziku nacionalnih manjina.

V - INFORMISANJE

Član 12.

Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Srpskoj imaju pravo na osnivanje radio i televizijskih stanica i izdavanje novina i drugih štampanih informativnih novina na jezicima manjina kojim pripadaju.

Član 13.

Radio i televizijske stanice čiji su osnivači Republika Srpska, opštine i gradovi, koji ostvaruju ulogu javne službe, dužni su u svojim programskim šemama predvidjeti posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina, a mogu obezbijediti i druge sadržaje na jezicima manjina.

Upravni i redakcijski odbori dužni su obezbijediti učešće pripadnika nacionalnih manjina prilikom utvrđivanja programske šeme koja se odnosi na nacionalne manjine, uz prethodno mišljenje Saveza i Savjeta nacionalnih manjina.

Radio-televizija Republike Srpske je dužna najmanje jednom sedmično obezbijediti posebnu informativnu emisiju za pripadnike nacionalnih manjina na njihovim jezicima.

Opštine i gradovi će svojim propisima utvrditi prava pripadnika nacionalnih manjina iz stava 1. ovog člana, polazeći od razmjera zastupljenosti nacionalnih manjina u opštini, gradu i naseljenom mjestu.

VI - KULTURA

Član 14.

Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo osnivati biblioteke, videoteke, kulturne centre, muzeje, arhive, kulturna, umjetnička i folklorna društva i sve druge oblike slobode kulturnog izražavanja, te brinuti se o održavanju svojih spomenika kulture i kulturnog nasljeđa.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalne manjine čine preko jedne trećine stanovništva u institucijama u oblasti kulture obezbjeđuje se sadržaj na jezicima nacionalnih manjina.

Arhivi, muzeji i ustanove za zaštitu spomenika kulture u Republici Srpskoj su dužni u svojim programima i sadržajima obezbijediti srazmjernu zastupljenost svih nacionalnih manjina u RS i štitiiti spomeničko blago i kulturnu baštinu nacionalnih manjina.

VII - EKONOMSKO-SOCIJALNA PRAVA

Član 15.

U gradovima, opštinama i mjesnim zajednicama u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu stanovništva, u finansijskim, bankarskim, poštanskim i drugim službama javnog sektora, kroz uplatnice, obrasce i formulare, te u bolnicama, domovima za stara lica i drugim socijalnim ustanovama obavezno se omogućava upotreba jezika manjina.

VIII - UČESTVOVANJE U ORGANIMA VLASTI

Član 16.

Pripadnici nacionalnih manjina iz člana 2. ovog zakona imaju pravo na zastupljenost u organima vlasti i javnim službama na svim nivoima, srazmjerno procentu njihovog učešća u stanovništvu prema posljednjem popisu stanovništva. Savez nacionalnih manjina RS predlaže kandidate iz reda nacionalnih manjina, shodno članu 2. ovog zakona.

Predstavnici nacionalnih manjina u strukturama vlasti predstavnici su svih nacionalnih manjina i dužni su štiti interese svih nacionalnih manjina.

Način zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina u zakonodavnoj, izvršnoj i sudskoj vlasti, kao i u javnim službama uređiće se propisima RS, opština i gradova.

Član 17.

Narodna skupština Republike Srpske će osnovati Savjet nacionalnih manjina RS kao posebno savjetodavno tijelo koje će sačinjavati pripadnici nacionalnih manjina iz člana 2. ovog zakona.

Narodna skupština RS bira Savjet nacionalnih manjina RS iz reda kandidata koje predlaže Savez nacionalnih manjina.

Član 18.

Savjet nacionalnih manjina davaće mišljenja, savjete i prijedloge Narodnoj skupštini Republike Srpske i drugim republičkim organima o svim pitanjima koja se tiču prava, položaja i interesa nacionalnih manjina u RS.

Savjet nacionalnih manjina RS može delegirati stručnjaka u Odboru za ustavna pitanja Narodne skupštine Republike Srpske.

IX - KAZNENE ODREDBE

Član 19.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1. u programskoj šemi ne predvidi posebne emisije za pripadnike nacionalnih manjina (član 13. ovog zakona);

2. ne omogući upotrebu jezika nacionalnih manjina u skladu sa članom 15. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se propisi Republike Srpske, opština i gradova sa odredbama ovog zakona.

U roku od tri mjeseca Narodna skupština Republike Srpske će osnovati Savjet nacionalnih manjina Republike Srpske.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-970/04
16. decembra 2004.
Banja Luka

Predsjednik
Narodne skupštine
Dušan Stojičić

Izmjene i dopune Izbornog zakona BiH koje se odnose na učešće nacionalnih manjina u izborima za opštinski nivo:

Nakon poglavlja 13. dodaje se novo poglavlje 13.A koje glasi:

UČEŠĆE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U IZBORIMA ZA OPŠTINSKI NIVO

Član 13.14

Pripadnici svih nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini imaju pravo da biraju svoje predstavnike u skupštine opština/opštinska vijeća.

Pripadnicima svih nacionalnih manjina, koji u ukupnom broju stanovništva opštine učestvuju ukupno do 3% stanovništva, garantuje se najmanje jedno mjesto u skupštini opštine/opštinskom vijeću.

Pripadnicima svih nacionalnih manjina, koji u ukupnom broju stanovništva opštine učestvuju ukupno preko 3% stanovništva, garantuje se najmanje dva (2) mjesta u skupštini opštine/opštinskom vijeću.

Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se bira u skupštinu opštine/opštinska vijeća, utvrđuje se statutom opštine na osnovu posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Pravo predlaganja kandidata pripadnika nacionalnih manjina za skupštinu opštine/opštinsko vijeće imaju političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kan-

didata i nezavisni kandidati, te udruženja nacionalnih manjina i grupa od najmanje četrdeset (40) građana koji imaju opšte biračko pravo.

Kao predstavnik nacionalne manjine može da bude izabran samo onaj kandidat čije se ime nalazi na posebnoj listi kandidata nacionalnih manjina predloženih u skladu sa stavom 5. ovog člana.

Za predstavnika nacionalne manjine biće izabran kandidat koji dobije najveći broj glasova sa liste kandidata nacionalnih manjina.

Kod raspodjele mandata prvo se dodjeljuju garantovani mandati pripadnicima nacionalnih manjina u smislu st. 2,3,4. i 7. ovog člana, a potom redovni mandati u skladu sa članom 9.6 ovog zakona.

Ukoliko se ne dodijeli mandat pripadniku nacionalne manjine, mandat ostaje upražnjen.

Za sve što nije regulisano ovom glavom, primjenjivaće se opšte odredbe ovog zakona.

IZVOD IZ IZVJEŠTAJA O PRIMJENI ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Usvajanjem od strane Narodne skupštine Republike Srpske i stupanjem na snagu Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina (objavljen u "Službenom glasniku Republike Srpske" broj 2/2005) - u daljem tekstu Zakon, došlo je do konkretizacije decidiranih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine koje se odnose na prava nacionalnih manjina i konkretizacije samog Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina usvojenog od strane Parlamentarne skupštine BiH (objavljen u "Službenom glasniku BiH" broj 12/2003).

Helsinški parlament građana Banjaluka i Savez nacionalnih manjina Republike Srpske su u periodu od maja do septembra 2005. godine radili istraživanje o primjeni Zakona o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina, na osnovu donesenih zakona, kao i na osnovu anketiranih udruženja nacionalnih manjina. Cilj istraživanja je bio da se pokuša dati polugodišnji presjek praktične primjene odnosno neprimjene predmetnog Zakona u realitetu samih nacionalnih manjina. Jedan od razloga zašto se pristupilo izradi ovog svojevrsnog komentara Zakona je i taj što udruženja nacionalnih manjina i Roma, iako su upoznati sa

činjenicom da je Zakon donesen, nisu dovoljno upoznati sa njegovom sadržinom, mogućnostima i perspektivama koje se otvaraju samim Zakonom. Stoga, ovaj kratak komentar prakse bi trebalo da posluži kao svojevrsan orijentir u eventualnim budućim akcijama usmjerenim na upotpunjavanje i oplemenjavanje samog Zakona.

Iako je Zakon donesen sa zakašnjenjem od blizu dvije godine od obaveze utvrđene zakonom istog naziva na nivou BiH, u sam proces donošenja Zakona se ušlo prebrzo, olako, sa motivom zadovoljavanja same forme a ne i suštine. Sam prijedlog Zakona je predstavljao prepisan tekst donesenog zakona na nivou BiH i atmosfera koja je prethodila zakonu je predstavljala više rezultat političkog pritiska nužnosti regulisanja manjinskih pitanja, na šta obavezuje i članstvo BiH u Savjetu Evrope, a saglasno stavu 1 Preambule Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, a ne neke stvarne želje za regulisanjem ove problematike. Sugestijama i aktivnim uključivanjem Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske u izvjesnoj mjeri korigovan je tekst prijedloga i usklađen sa potrebama samih nacionalnih manjina, kojih se ovaj Zakon najviše i tiče, i specifičnostima karakterističnim za Republiku Srpsku i BiH. Naime, iz teksta prijedloga donekle su isključene suvišne norme, i precizirane nedorečene norme kojima je bio opterećen Zakon na nivou BiH.

Kako je zaštita prava i sloboda nacionalnih manjina sastavni dio međunarodne zaštite ljudskih prava i sloboda, to kostur Zakona čine odredbe evropske Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina čija je direktna primjena u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine zagarantovana Aneksom I Ustava Bosne i Hercegovine. Kako smo već istakli, u izradi samog teksta Zakona, udruženja nacionalnih manjina nisu bila konsultovana sve do zadnje faze skupštinske zakonodavne procedure i to na izričiti zahtjev i oštre reakcije Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske. Imajući navedeno u vidu, jasno je da je Zakon rezultat određenog spleta trenutnih političkih okolnosti i da kao takav sadrži određene nedostatke koje će praksa života sigurno korigovati i prilagoditi stvarnim potrebama jer "leges humanae nascuntur, vivunt et moriuntur" i "leges non verbis sed rebus, sunt impositae" .

Sa druge strane, opšta je konstatacija da donošenje Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina predstavlja svakako korak naprijed u odnosu države prema ovoj populaciji njenih državljana i regulisanju prava koja im pripadaju prema relevantnim međunarodnim dokumentima. Ova činjenica dobija na značaju, jer su prvi put u istoriji Bosne i Hercegovine prava nacionalnih manjina zakonom regulisana.

U praksi Zakon se još ne primjenjuje u njegovim ključnim dijelovima. Još uvijek je veoma mali broj škola u kojima je organizovana dopunska nastava na

jeziku manjine, u medijima gotovo i da nema zastupljenog jezika neke od sedamnaest u Zakonu pobrojanih nacionalnih manjina, a o nekoj ozbiljnijoj finansisjkoj pomoći državnih institucija se ne može govoriti. Kada je riječ o participaciji nacionalnih manjina u vlasti, nje praktično nema zbog nedovoljne ažurnosti određenih nivoa vlasti da se ispoštuju zakonske odredbe, kojima se ta zastupljenost i predviđa. Život građana pa i nacionalnih manjina se odvija na nivou opštine, a za taj nivo pravne regulative koja bi sigurno obezbjeđivala prava nacionalnih manjina još nema, a to se posebno odnosi na zakon o lokalnoj samoupravi.

Stanje ljudskih prava svakog građanina BiH nije na zavidnom nivou, a nekim slučajevima i na poražavajućem. Iako tri najbrojnije nacije imaju pozicije konstitutivnih naroda one praktično, zavisno od toga u kojem se entitetu nalaze, imaju položaj zaista konstitutivnih odnosno zaista manjinskih nacionalnih zajednica. Ovu činjenicu i grubu realnost ne može ni Zakon ignorisati, i u toj situaciji je teško očekivati da prava nacionalnih manjina budu implementirana u punom opsegu. Trenutno, prava nacionalnih manjina su na približno istom nivou kao i prava svih ljudi koji žive u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini i ona su tijesno vezana za postojeću ekonomsku nestabilnost i posrnuće. Ovo sve dovodi i do pojave sofisticiranih vidova diskriminacije naročito kod egzistencionalnih prava kao što je zapošljavanje. Ne treba zaboraviti činjenicu da je u Bosni i Hercegovini vođen težak i surov rat u kojem su

ljudska prava i slobode dovođena na najveće iskušenje i radikalno ugrožavana, a nerijetko i eliminisana. U takvoj ratnoj psihozi vjerske i nacionalne netolerancije i isključivosti, položaj nacionalnih manjina je bio više nego ugrožen. To je ključni razlog zašto je broj izbjeglica iz sastava nacionalnih manjina procentualno veći nego li iz bilo kojeg od konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini . U takvoj situaciji nije iznenađujuće što je pitanje nacionalnih manjina na margini interesovanja kako države tako i politike.

U posebno teškom položaju su Romi i rješavanje njihovog pitanja još uvijek nema osmišljeni, strateški i dugoročni pristup. Romi predstavljaju populaciju koja zbog nezaposlenosti, nepismenosti, neriješenog smještaja živi u velikom siromaštvu, ekonomskoj, zdravstvenoj i socijalnoj nebrizi.

Za bolji položaj i život pripadnika nacionalnih manjina neizostavno je potrebna i promjena klime u društvu kada je u pitanju tolerancija i multikulturalnost. Društvo je opterećeno brojnim stereotipima i antagonizmima i poštovanje sloboda i prava drugoga, uključujući i nacionalne manjine, predstavlja uslov prosperiteta, stabilnosti i uživanja blagodeti civilizacijskih dostignuća.

Uloga nacionalnih manjina u izgradnji civilnog i tolerantnog društva svakako nije nezanemarljiva i nevažna. Svakako je korisna i neophodna aktivna, pa i agresivna kampanja udruženja nacionalnih manjina u promociji vlastitih stavova, prijedloga, rješenja, uspostavljanju dijaloga sa svim relevantnim vladinim i nevladinim činiocima kao i proboj u medijima.

U kojoj će se mjeri zakoni primjenjivati zavisi, ne od njihovog spoljašnjeg izgleda, riječi ili stila kojim su napisani nego od rješenja koja su njima usvojena. Imajući u vidu da je proteklo relativno malo vremena od donošenja Zakona za nadati se da će Zakon zaživjeti i postići ciljeve radi kojeg je i donesen, jer će u suprotnom ostati "mrtvo" slovo na papiru, golo pravo, a pravo koga nema u praksi znači malo ili ništa.

Aleksandar Čorni

Projekat
"Sustanari"

Izdavač
"Helsinški parlament građana Banja Luka"

Za izdavača
Lidija Živanović

Grafički dizajn
Maja Ilić

Štampa
"Grafid" Banja Luka

Za "Grafid"
Branislav Ivanković

